

UANMELDT PÆDAGOGISK TILSYN 2022

NATURBØRNEHAVEN, OKTOBER 2022

Indholdsfortegnelse

UANMELDT PÆDAGOGISK TILSYN 2022	0
NATURBØRNEHAVEN, OKTOBER 2022	0
1 INTRODUKTION	2
2 STRUKTUREL KVALITET	3
2.1 Normering, gruppestørrelse og organisering	3
2.2 Fysiske omgivelser - indendørs og udendørs	3
2.3 Uddannelse, efteruddannelse og personalestabilitet	4
2.4 Den styrkede pædagogiske læreplan	5
2.5 Politisk prioriterede indsatser	5
3 PROCESKVALITET	6
3.1 Relationer, Børneperspektivet og Børn i udsatte positioner	6
Lege - og aktivitetsmuligheder	7
3.2 Forældresamarbejde	7
4 RESULTATKVALITET	8
4.1 Det pædagogiske arbejde med sprogudvikling og de sproglige læringsmiljøer	8
4.2 Overgange	8
5 SAMMENFATNING	10
5.1 Opsummering af punkter til videreudvikling	10
6 Deltagere ved tilsynet	11

1 INTRODUKTION

Det pædagogiske tilsyn tager udgangspunkt i det pædagogiske grundlag i Den styrkede pædagogiske læreplan. Formålet med det pædagogiske tilsyn er at:

- sikre, at alle dagtilbud lever op til det ansvar, de har ifølge lovgivningen, samt til de kommunale rammer og prioriterede indsatser.
- kvalificere og udvikle den pædagogiske praksis ved at skabe rum for refleksion over kvaliteten af læringsmiljøerne i dagtilbuddene, som har afgørende betydning for børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- indsamle viden om den pædagogiske praksis på tværs af dagtilbuddene med henblik på kvalitetsudvikling af hele dagtilbudsområdet.

Tilsynet bygger på data, observationer og dialog omkring tre kvalitetsparametre, der kendetegner kvalitet i dagtilbud – strukturel, proces og resultat kvalitet:

Strukturel kvalitet omhandler de forhold, den pædagogiske praksis arbejder indenfor. Det kunne fx være fysiske rammer, normering og uddannelse af personalet.

Proceskvalitet handler om den pædagogiske kvalitet, herunder interaktioner mellem børn og voksne og børns sociale og emotionelle udvikling gennem leg og aktiviteter.

Resultatkvalitet handler om, hvorvidt børnene bliver skoleparate og udvikler f.eks. sproglige kompetencer af at gå i dagtilbud. Strukturel kvalitet og proceskvalitet er i høj grad en forudsætning for resultatkvalitet, men man kan også til en vis grad arbejde målrettet med resultatkvalitet.

Det pædagogiske tilsyn trækker på forskning i, hvad der kendetegner kvalitet i dagtilbud (EVA, 2018) og KIDS, som er et redskab til vurdering og udvikling af kvalitet i dagtilbud (Ringsmose og Kragh-Müller, 2015)

Tilsynsrapporten fungerer som materiale for tilbagemelding af tilsynsbesøget og det afsluttende dialogmøde mellem dagtilbuddet og tilsynsførende. Rapporten rummer konkrete vurderinger og anbefalinger, for dermed at kunne bidrage til det videre arbejde med udviklingen af pædagogisk kvalitet i det pågældende dagtilbud.

Tilsynet sonderer mellem udviklingsmuligheder, anbefalinger og skærpede forhold. Ved en udviklingsmulighed peger tilsynet på potentiale, som der kan arbejdes videre med, hvis dagtilbuddet har fokus her. Ved en anbefaling råder tilsynet til, at der arbejdes videre med punktet. Der kan også peges på skærpede forhold, hvis der ikke leves op til lovgivning eller politisk beslutning. I sidste tilfælde vil der ikke være tale om anbefalinger, men udviklingskrav.

I Solrød Kommune ligger tilsynsopgaven i Sekretariat for Læring & Udvikling. Krav til det pædagogiske tilsyn med dagtilbud er fastsat i dagtilbudslovens § 5.

2 STRUKTUREL KVALITET

Strukturel kvalitet kan forstås som de rammer og forhold, som den pædagogiske praksis arbejder inden for og er påvirket af økonomi, organisering, ledelse mm. i dagtilbuddet.

2.1 Normering, gruppestørrelse og organisering

Normering og gruppestørrelse behandles ofte sammen i forskningen i dagtilbud på området. Med normering menes her forholdet mellem antal voksne og børn.

Gruppestørrelse er organiseringen af børnene inden for en given normering og kan både omhandle fx antal børn på en stue, antal børn i en specifik aldersgruppe eller gruppesammensætningen i forbindelse med aktiviteter.

I henhold til bekendtgørelsen om minimumsnormeringer opgøres normeringen i daginstitutioner som forholdet mellem antallet af indskrevne børn og antallet af pædagogisk personale. Normeringen opgøres som et årligt gennemsnit på kommuneniveau¹.

Overordnet vurdering af normering, gruppestørrelse og organisering i Naturbørnehaven

I Solrød Kommune er den gennemsnitlige normering for børnehave (3-5 årige) 5,9 børn til 1 voksen.

Under tilsynsbesøget blev der observeret under 20 børn per gruppe og en fin balance i det pædagogiske personales fordeling i forhold til gruppestørrelse og antal børn.

Ledelsen bemærker at man tilsigter børnegrupper på 15 børn, dog er det et spørgsmål om optag via pladsanvisningen.

Der blev observeret ventetid i overgangen og skift fra en aktivitet til anden. Man kan med fordel overveje at indtænke en aktivitet i overgangen, så ventetiden får et pædagogisk sigte og giver handlemuligheder for børnene.

Børnene hentes og bringes hver dag til Naturbørnehaven fra Egebos legeplads, hvor de opholder sig i ydertimerne. Der observeres genkendelig struktur når bussen henholdsvis henter og bringer børnene, hvilket ses ved at børnene ved, hvad de skal. Børnehaven arbejder med en science didaktisk tilgang, den undersøgende og nysgerrige tilgang er metode for det pædagogiske arbejde med børnene.

Ledelsen bemærker, at der vægtes ekstra personale i form af en fast vikar, så ansigter er genkendelige for børn og personaler. Køkkendamen deltager også i pædagogisk arbejde og pt. under temaet fra jord til bord. Ledelsen prioriterer at have studerende og være en uddannelses-institution.

2.2 Fysiske omgivelser - indendørs og udendørs

---

¹ Når normeringen i vuggestue er under eller lig 3 børn pr. pædagogisk personale og normeringen i børnehave er under eller lig 6 børn pr. pædagogisk personale i gennemsnit overholder kommunen lovkravet (lovkravet er først gældende fra den 1. januar 2024). Er normeringen højere end henholdsvis 3 og 6 børn pr. pædagogisk personale, er der for mange børn pr. pædagogisk personale i kommunen i forhold til lovkravet om minimumsnormeringer i 2024.

Pædagogisk personale i normeringsopgørelsen omfatter følgende: Pædagoger, Pædagogiske assistenter, Pædagogmedhjælpere, Pædagogiske ledere, Pædagogstuderende, Pædagogiske assistentelever. Under betegnelsen pædagogisk personale indgår også: Vikarer for pædagogisk personale, samt Pædagogisk personale, som varetager forskellige støttefunktioner i relation til børnene i daginstitutioner. Herved forstås fx støttepædagoger, ressourcepædagoger og lignende. Opgørelsen omfatter altså personale, som helt eller delvist har pædagogiske opgaver i relation til børnene.

Dagtilbuddets fysiske rammer defineres af dets inde- og udemiljø, dvs. bygninger, indretning af indendørs og udendørs rum, interiør samt genstande, legetøj og legeredskaber. Dagtilbuddets fysiske rammer tænkes ofte, som en given og statisk størrelse, men megen forskning peger på de fysiske rammer som en dynamisk størrelse, dvs. rammer, der ændrer sig eller skifter mellem at fungere som ramme for forskellige aktiviteter. Flere studier belyser, hvorledes de fysiske rammer bliver en betydningsfuld strukturel faktor for kvalitet i dagtilbud, og hvordan tilrettelæggelsen af disse kan anvendes aktivt til at strukturere praksis og børns aktiviteter.

Med afsæt i ovenstående viden har tilsynet fokus på, hvordan institutionen er indrettet og de muligheder, indretningen giver for børnenes trivsel, udvikling, leg og læring.

Overordnet vurdering af fysiske rammer i Naturbørnehaven

De fysiske omgivelser udendørs giver rig mulighed for fysisk udfoldelse og variation. Børnenes hverdag foregår primært udenfor, omkring huset og i Karlstrup Nyskov, som omgiver børnehaven.

Der er balance mellem steder, hvor der sker mange ting og steder, hvor børnene kan lege roligt. Legeområderne er klargjorte og til rådighed for børnene. Udearealerne giver gode muligheder for, at børnene kan indgå i små og store fællesskaber gennem leg og aktiviteter. Det store udeareal giver en bred variation i de forskellige aktiviteter og lege børnene kan indgå i. Der er bakker, motorikbane, bålplads, boldbane, gynger, rutsjebane, sandkasse, hønsehus mv. Der er samtidig mindre afgrænsede rum i udearealet, hvor børnene kan finde ro og lege uforstyrret. De planlagte pædagogiske aktiviteter foregår udenfor i mindre grupper, og der er gode muligheder for at benytte afgrænsede rum, for at værne om relations arbejdet med en mindre børnegruppe.

De fysiske omgivelser indendørs bærer præg af at børnehaven har en udeprofil, hvor børn og medarbejdere opholder sig ude det meste af dagen, størstedelen af året. Der er en garderobe med tilhørende borde, et science lokale, lokale med anretter køkken og siddepladser samt toiletter og soverum. Ved tilsynsbesøg blev lokalerne kun benyttet ved frokost og eftermiddagsmad, grundet hvepse, samt kort til samling af grupperne inden formiddagsaktivitet. Personalet oplyser, at de normalt benytter udearealerne ved måltiderne.

Lokalerne indendørs har forskellige plakater af botanik og dyreliv hængende og børnenes produkter hænger ligeledes fra loft og vindueskarme. Science rummet har forskellige naturvidenskabelige materialer, som står i aflåste skabe. Personalet oplyser, at det er muligt for børnene selv at tage papir, farveblyanter og puslespil i skabene, samt hente bøger i bogkassen i garderoben.

Det anbefales, at de fysiske læringsrum indenfor styrkes. Man kan med fordel overveje at lave tematiserede læringsrum med udgangspunkt i de plakater og materialer der i forvejen er til stede i lokalerne. I forlængelse heraf anbefales det at øge tilgængeligheden til de legeredskaber og materialer, der er indenfor så børnene selv kan tilgå og benytte materialer uden at henvende sig til en voksen først. Det anbefales, at der etableres en læsekrog, hvor bibliotekets bøger synliggøres på en hylde. Ligeledes kan man med fordel placere spil så de er synlige eller opsætte symboler, så børnene ved, hvor de finder de forskellige legeredskaber indenfor.

Det anbefales, at de tematiserede læringsrum uden for styrkes ved bordområderne, eksempelvis kan man gøre sig overvejelser om, hvorvidt det vil styrke læringsmiljøet at tematisere områderne ud fra et naturfagligt fokus, sprogligt/førskriftligt fokusområde og lign.

2.3 Uddannelse, efteruddannelse og personalestabilitet

Pædagogiske kompetencer er vigtige for kvaliteten i dagtilbuddene. Forskning viser, at kvaliteten af dagtilbud har stor betydning for børns udvikling (EVA, 2017). Uddannet pædagogisk personale er en vigtig kvalitetsfaktor, idet uddannelsesniveaue har positiv betydning for bl.a. kvaliteten af de samspil og relationer, som børnene får mulighed for at indgå i, og for børnenes kognitive og sociale udvikling.

Overordnet vurdering af uddannelse, efteruddannelse og personalestabilitet

Solrød Kommune har en målsætning om, at 60% af personalet i daginstitutionerne er pædagogisk uddannet. Andelen af pædagoguddannede i Naturbørnehaven er pr. juli 2022 69,23 %.

Naturbørnehaven har en medarbejder, som agerer fagligt fyrtårn, som har gennemgået kompetenceudviklingsforløb om den styrkede pædagogiske læreplan samt en sprogansvarlig

medarbejder. Den samlede personalegruppe deltager i et kompetenceudviklingsforløb om sproglig udvikling.

2.4 Den styrkede pædagogiske læreplan

Den styrkede læreplan er et fælles pædagogisk værdigrundlag for alle dagtilbud med dertilhørende læreplanstemaer. Det er lovbestemt, at alle dagtilbud skal have en læreplan og at den skal evalueres hvert andet år.

Naturbørnehaven har en science didaktisk tilgang, hvor det at være undersøgende og nysgerrig sammen med børnene er en læringsmetode i det daglige pædagogiske arbejde. Tilsynsførende observerer en overensstemmelse mellem observationer fra praksis og de pædagogiske overvejelser og intentioner, som er beskrevet i læreplanen.

Ledelsen bemærker at evaluering af læreplanen er fastlagt i januar 2023.

2.5 Politisk prioriterede indsatser

I dialogmødet har tilsynsførende og ledelsen en drøftelse af dagtilbuddets arbejde med politisk prioriterede indsatser.

Ledelsen bemærker, at man løbende arbejder tematisk med dannelsesstrategiens begreber og udfolder dem via pædagogiske aktiviteter.

Medieguiden er blevet en integreret del af børnehaven, og man arbejder kontinuerligt med teknologianvendelse gennem en eksperimenterende og undersøgende tilgang ved at udvide børnenes forståelse af teknologi og deres refleksion over brugen af teknologi.

Den fælles kommunale sprogindsats – se beskrivelse af børnehavens arbejde med indsatsområdet under afsnittet om sproglige læringsmiljøer nedenfor.

3 PROCESKVALITET

Proceskvalitet er udtryk for den kvalitet, der findes i det pædagogiske arbejde, og som opstår bl.a. i relationer mellem børn og voksne og gennem læringsmiljøets stimulering af børns sprog og generelle kompetenceudvikling. Proceskvalitet omfatter også kvaliteten af de pædagogiske kompetencer, herunder interaktion med børn i forbindelse med leg og læring.

Som redskab til at vurdere proceskvaliteten benyttes KIDS, som er et redskab til at vurdere den pædagogiske kvalitet i børnenes lærings- og udviklingsmuligheder i det pædagogiske miljø i dagtilbuddet. KIDS tager udgangspunkt i forskning om pædagogisk kvalitet og udviklingspsykologisk viden om, hvordan børn lærer og udvikler sig.

3.1 Relationer, Børneperspektivet og Børn i udsatte positioner

Relationer mellem barnet og de omgivende voksne samt relationen børn imellem har grundlæggende betydning for barnets udvikling. Det fremgår af forskning og af udviklingspsykologisk viden, at en udviklingsfremmende relation mellem det pædagogiske personale og børnene, en god relation mellem det pædagogiske personale og forældrene og endelig gode relationer børnene imellem er væsentlige indikatorer på god pædagogisk kvalitet.

I Danmark har vi en lovgivning, der slår fast, at børns oplevelser skal inddrages i arbejdet med at skabe et godt pædagogisk læringsmiljø. Ifølge forskning konkluderes det at kvaliteten i dagtilbuddet hænger tæt sammen med de voksnes evne til at inddrage børnene og deres perspektiver i hverdagen.

Overordnet vurdering af det pædagogiske arbejde med relationer, børneperspektivet og børn i udsatte positioner i Naturbørnehaven

Det pædagogiske personale er lydhøre og imødekomende over for børnene og retter opmærksomheden mod børnene. De anvender børnenes navne, hjælper og siger godmorgen/farvel, så der skabes en god overgang mellem hjem og børnehaven. Samværet bærer præg af, at personalet har interesse i børnene, og det er tydeligt, at personalet kender hvert enkelt barn som en lille person og forholder sig til hvert enkelt barn. Personalet er til rådighed og tilbyder støtte og hjælp, når barnet har behov for følelsesmæssig støtte.

Personalet møder børnene med afsæt i deres alder og udvikling. I de planlagte aktiviteter bærer deres engagement og kommunikation præg af en interesse for børnene.

Det pædagogiske personale er i høj grad gode til at understøtte børnenes muligheder for at knytte sig til andre børn og danne venskaber. Personalet observeres generelt som gode forbilleder for børnene, er troværdige og taler venligt og i god tone til børnene. Ved spisesituationer er det eks. observeret, at personale opfordre børnene til indbyrdes dialog og samtale.

Ved konflikter hjælper personalet børnene igennem uenigheder ved at tale om, hvad der skete, lytte og er opmærksom på børnenes verbale og nonverbale udtryk og inddrager dem i løsningen af uenigheden.

Der observeres en forskel i personalets tilgang til børnene. I aktiviteterne er det observeret en forskellighed i personalets tilgang til børnene, herunder også personalets opmærksomhed overfor at følge børnenes spor og barnets perspektiv.

Det anbefales at styrke den anerkendende tilgang i det pædagogiske arbejde med børnene, herunder styrke den voksnes sensitivitet samt et øget fokus på barnets perspektiv i planlagte og ikke planlagte pædagogiske aktiviteter og rutiner, eksempelvis toiletbesøg, ventesituationer og eftermiddagsmåltider.

Ledelsen gør i tilsynsdialogen opmærksom på, at man er opmærksom på forskelle i personalets tilgang til børnene, samt børneperspektivet ved skift og overgange- og at dette er et udviklingsområde som tages op.

Lege - og aktivitetsmuligheder

For at kunne udvikle sig har børn brug for, at lege med andre børn og blive mødt af nærværende voksne. Der skal være tilbud om aktiviteter og gode lege- og læringsmuligheder i institutionerne. Noget at være sammen om i et fælles tredje. Børn lærer og udvikler sig gennem leg med hinanden og gennem aktiviteter, der tager udgangspunkt i barnets interesser, alder og udvikling sammen med andre børn og med voksne. Hvordan voksne kommunikerer og interagerer med børn i samspil fra den helt tidlige barndom og med de fysiske læringsmiljøer, er essentielt for børns læring og udvikling.

Overordnet vurdering af lege- og aktivitetsmuligheder i Naturbørnehaven

De fysiske omgivelser udendørs giver god mulighed for, at børnene kan have længerevarende lege uden at blive afbrudt. Der er gode vilkår for børneinitieret leg og aktiviteter og det pædagogiske personale er opmærksomme og værner om børnenes leg, ved eksempelvis ikke at afbryde og lign. Personalet har øje for børnenes indbyrdes relationer og opfordrer til at børnene indbyrdes inddrager hinanden i lege og aktiviteter. Det fremgår tydeligt at der er et fællesskabsorienteret fokus på børnenes interne relationer og venskaber.

De planlagte aktiviteter foregår i mindre læringsmiljøer med en god fordeling af personalet. Der er aktiviteter både formiddag og eftermiddag og der observeres ikke voksen snak henover hovedet på børnene. Der observeres generelt en høj grad af engagement og interesse fra personalets side i de vokseninitierede aktiviteter. Det samme observeres i børnegrupperne, som er engagerede og nysgerrige på de voksenstøttede aktiviteter.

Det er muligt for børnene at vælge mellem at deltage i de vokseninitierede aktiviteter og at engagere sig i noget andet og aktiviteterne giver mulighed for, at børnene kan få fordybde samtaler med en voksen, som de kender godt.

Det anbefales, at styrke opmærksomheden på inklusion, så alle børn tilbydes deltagelsesmuligheder. Der observeres enkelte børn uden for fællesskabet i den fri leg. Der er observeret en variation i personalets tilgang og støtte til børnenes leg, og man kan med fordel styrke personalets fokus på at facilitere og udfordre legen, særligt med blik for de børn der har behov for støtte til at komme ind i (børn i udsatte positioner), og begå sig, i legefællesskaber (gå foran).

Tilsynsførende blev under tilsynsbesøget opmærksom på, at legeredskaber udendørs var begrænset. I tilsynsdialogen gjorde ledelsen opmærksom på, at det er et bevidst valg, da man ønsker at bruge materialer fra skoven, eksempelvis til konstruktionsleg, bygge huler, lave bål mv. Tilsynsførende bemærker, at der er en bevidst pædagogisk overvejelse i forlængelse heraf.

3.2 Forældresamarbejde

Et velfungerende forældresamarbejde forudsætter gode relationer mellem forældrene og det pædagogiske personale. Et godt samspil mellem dagligdagen derhjemme og dagligdagen i dagtilbuddet bidrager til at skabe et dagtilbud af højere kvalitet, hvor der er et godt læringsmiljø, og hvor børnene trives og er glade for at være.

Overordnet vurdering af forældresamarbejdet i Naturbørnehaven

Under tilsynsbesøget blev det observeret, at personalet har en fin opmærksomhed på forældrene ved aflevering/afhentning og tilsynsførende fik indtryk af, at forældresamarbejdet i disse situationer bar præg af nærvær og ro, hvor fokus var på barnets overgang.

Ledelsen gør opmærksom på, at forældrebestyrelsen er samlet under et (Naturbørnehaven og Egebo Børnehave) og at der er et godt samarbejde med bestyrelsen. Bestyrelsen bakker op om det

pædagogiske arbejde i dagligdagen, bidrager med høringssvar, deltager i politiske dialogmøder og har en understøttende rolle i dagtilbuddet.

Brugen af AULA fungerer godt og anvendes som kommunikationskanal.

4 RESULTATKVALITET

Resultat kvalitet omhandler børnenes udbytte ved at gå i dagtilbud, både her og nu og på længere sigt. Det gælder børns trivsel, læring og udvikling – kognitivt, socialt og motorisk.

4.1 Det pædagogiske arbejde med sprogudvikling og de sproglige læringsmiljøer

Børn udvikler deres kommunikation og sprog i nære relationer med deres forældre, i fællesskaber med andre børn og i samspil med det pædagogiske personale. Børns kommunikation og sprog har afgørende betydning for en række forhold. Det giver dem mulighed for at udtrykke sig, danne relationer, indgå i fællesskaber og indsamle viden – og på længere sigt har det betydning for, hvordan de klarer sig i skolen og i livet (EVA, 2019).

Overordnet vurdering af det pædagogiske arbejde med sprog og kommunikation i Naturbørnehaven

De fysiske omgivelser giver gode betingelser for kommunikation. Der observeres generelt god dialog og samtaler mellem børnene og personalet og samtalerne har "flere led", som viser interesse og nysgerrighed på børns forståelse af omverden. Det er også tydeligt at personalet er opmærksom på at udvide barnets forståelse for sig selv og den verden barnet befinder sig i. Det er gennemgående at personalet opfordrer børnene til intern dialog og personalet indtager en medierende rolle mellem børnene ved uenigheder, der opfordrer til fælles konfliktløsning og forståelse for andres perspektiv.

Der er generelt observeret forskellige planlagte og ikke planlagte sprogstimulerende indsatser gennem hele dagen, eksempelvis sproglege, højtlesning, sange mv. Busturen er f.eks. læringsrum for dialog, der synges før og efter frokost og der foregår højtlesning i større og mindre grupper. Det er endvidere ofte observeret, at personalet sætter ord på egen og børnenes handlinger, hvilket understøtter den sproglige udvikling. Der er et varieret udvalg af sprogstimulerende materialer og spil.

Det anbefales, at styrke de tematiserede sprogmiljøer og øge tilgængeligheden til materialerne. Her kan man med fordel lade sig inspirere af Nebulas grunduddannelse, Modul 1 kursus 5.

Ledelsen bemærker, at man er i gang med at indrette sprogmiljøer, både inde og ude, samt øge tilgængeligheden til materialerne.

4.2 Overgange

Vi ved fra forskning, at overgange kan være en sårbar tid for børn. Tilsynet har fokus på dagtilbuddets overgangsarbejde fra vuggestuestart til børnehaven og videre over i skolen. Ligeledes har tilsynsførende fokus på overgangen i afleverings – og hentesituationer ved tilsynsbesøget.

Forskning viser, at de voksnes fokus på det enkelte barns dannelse, færdigheder og behov er afgørende for, at børn oplever gode overgange. Det betyder, at fagprofessionelle skal have fokus på børnenes perspektiver, som kan hjælpe til at understøtte børnenes interesse og motivation for overgange (Den gode overgang, 2020).

Overordnet vurdering af arbejdet med overgange i Naturbørnehaven

Der observeres en genkendelig struktur ved afleveringssituationer og der er en fast praksis for modtagelse af børn, så det er tydeligt hvem barn/forældre skal henvende sig til. Personalet er opmærksomme på barnet og skaber en tryk og rolig overgang ved skiftet. Personalet sikrer ligeledes at barnet kommer ind i legeaktiviteter efter afsked med forældre.

Ledelsen bemærker, at der ved opstart af nye børn er introduktionssamtaler, og at der er et godt samarbejde mellem personaler og forældre.

Ledelsen bemærker, at der et stort udviklingspotentiale i at kigge på overgangen fra dagplejen til børnehaven. Ledelsen efterspørger i forlængelse heraf et kommunalt overgangsforløb fra dagpleje/vuggestue til børnehave, som der på lignende vis er etableret fra børnehave til skole. Ledelsen bemærker, at de gør brug af overgangsmaterialet fra børnehave til skole og finder det meningsgivende.

5 SAMMENFATNING

5.1 Opsummering af punkter til videreudvikling

Tilsynet sonderer mellem udviklingsmuligheder, anbefalinger og skærpede forhold.

- Ved en udviklingsmulighed peger tilsynet på potentiale, som der kan arbejdes videre med, hvis dagtilbuddet har fokus her.
- Ved en anbefaling råder tilsynet til, at der arbejdes videre med punktet.
- Ved skærpede forhold, vil der være tale om udviklingskrav, som skal udbedres i umiddelbar forlængelse af tilsynsbesøget.

Udviklingsmulighed: Det anbefales, at de fysiske læringsrum inden for styrkes. Man kan med fordel overveje at lave tematiserede læringsrum med udgangspunkt i de plakater og materialer der i forvejen er til stede i lokalerne. I forlængelse heraf anbefales det, at øge tilgængeligheden til de legeredskaber og materialer der er indenfor, så børnene selv kan tilgå og benytte materialer uden at henvende sig til en voksen først. Det anbefales at der etableres en læsekrog, hvor bibliotekets bøger synliggøres. Ligeledes kan man med fordel placere spil så de er synlige eller opsætte symboler, så børnene ved hvor de finder de forskellige legeredskaber indenfor.

Udviklingsmulighed: Det anbefales, at de tematiserede læringsrum uden for styrkes ved bordområderne, eksempelvis kan man gøre sig overvejelser om hvorvidt det vil styrke læringsmiljøet at tematisere områderne ud fra et naturfagligt fokus, sprogligt/førskriftligt fokusområde og lign.

Udviklingsmulighed: Det anbefales at styrke den anerkendende tilgang i det pædagogiske arbejde med børnene, herunder styrke den voksnes sensitivitet samt et øget fokus på barnets perspektiv i planlagte og ikke planlagte pædagogiske aktiviteter og rutiner, eksempelvis toiletbesøg, ventesituationer og eftermiddagsmåltider.

Udviklingsmulighed: Det anbefales, at styrke opmærksomheden på inklusion, så alle børn tilbydes deltagelsesmuligheder. Der observeres enkelte børn uden for fællesskabet i den fri leg. Der er observeret en variation i personalets tilgang og støtte til børnenes leg og man kan med fordel styrke personalets fokus på at facilitere og udfordre legen, særligt med blik for de børn der har behov for støtte til at komme ind i (børn i udsatte positioner), og begå sig, i legefællesskaber (gå foran).

Udviklingsmulighed: Det anbefales, at styrke de tematiserede sprogmiljøer og øge tilgængeligheden til materialerne. Her kan man med fordel lade sig inspirere af Nebulas grunduddannelse, Modul 1 kursus 5.

6 Deltagere ved tilsynet

Ved det uanmeldte tilsyn i 2022 deltog:

- Tilsynsførende: konsulent i Læring og Udvikling samt ressourcepædagog i Væksthuset
- Dagtilbudsleder, afdelingsleder samt pædagog (fagligt fyrtårn) i Naturbørnehaven